

Rimsko romanje o 40-letnici papeževe okrožnice.

Letos poteče 40 let, kar je izdal papež Leon XIII. svojo znamenito okrožnico o socialnem vprašanju. Iz te okrožnice so črpali ter še vedno črpajo svoja načela tisti, ki hočejo socialno vprašanje (vprašanje delavca, obrtnika, kmeta itd.) rešiti na krščanski podlagi. Ta okrožnica, ki ima naslov »Rerum novarum«, tako se namreč začne, je nekak evangelij za kršč. socializem. Zato se bo 40letnica te okrožnice letos meseca maja v Rimu slovesno obhajala. V to svrhu bodo zastopniki katoliških delodajalcev in delavcev od od vseh strani priredili romanje v Rim. Tega romanja se bodo mogli udeležiti samo takšni socialni delavci, ki z besedami in življenjem izpovedujejo kršč. načela, zlasti tisti, ki so člani kršč. socialnih zvez in društev. Prihod v Rim bo v torek, 12. maja t. l. Dne 14. maja, to je na praznik Kristusovega vnebohoda, bo sv. maša v lateranski baziliki, kjer je grob papeža Leona XIII. Po sv. maši bodo člani odbora položili venec na grob papežev in tudi na spomenik katoliškega delavca, ki je bil l. 1904 postavljen pri lateranski cerkvi. Nato se bo odkrila spominska plošča za to slovesnost. Dne 15. maja bo sv. maša v cerkvi sv. Petra, ki jo bo deroval papež P^{ix} XI. Popoldne istega dne bo sprejem pri Sv. Očetu. Pri tej priliki bo Sv. Očetu izročena skupna spomenica, podpisana od vseh navzočih zastopnikov raznih organizacij. Tisti, ki se bodo udeležili tega romanja, bodo imeli na italijanskih železnicah 50% popust, ako potujejo v skupinah najmanj 5 ljudi. Ta popust velja od 7. do vstetega 22. maja t. l. Osrednji odbor v Rimu bo izdal posebno romarsko karto, ki bo stala 10 lir in s katero se bode treba izkazati na železnici za 50% popust ter se bo tudi dosegla znižana vstopnina pri ogledovanju raznih znamenitosti. Osrednji odbor tudi želi, naj posamezne katoliške socialne organizacije, ki se bodo udeležile tega romanja, vpošljejo do 20. marca svoje spomenice, ki se bodo 25. marca izročile Sv. Očetu. V teh spomenicah se naj pove, kakšen vpliv je imela okrožnica Leona XIII. na naše zakonodavstvo, pregled vseh katoliških socialnih organizacij in podjetij, današnje zakonodavstvo, današnji položaj socialnega gibanja in uspehi katoliških organizacij na socialnem polju. Za vse slovenske katoliške strokovne organizacije se bo menda sestavila skupna spomenica.

Papež je govoril celemu svetu po radiju. Dne 12. februarja ob 16.30 je med zvoki fanfar svoje garde dospel Sveti Oče na trg pred vatikansko radio postajo. Najprej si je ogledal strojnico od tajne postaje in ostale prostore ter na-

prave, ki so bile zgrajene po najnovejših izkustvih. Po pozdravu predstojnika radio postaje in njenega zgraditelja Marconija je papež v oddajni dvorani pritisnil na avtomatično glavno stikalo ter s tem otvoril obratovanje vatikanske radio postaje »HVI«. Prvi se je po novi oddajni postaji oglasil grof Marconi, ki je v italijanskem, francoskem in angleškem jeziku sporočil, da bo v nekaj trenutkih spregovoril po radiu Sveti Oče vernikom vsega sveta. Točno ob 16.45 po srednjeevropskem času je stopil papež Pij XI. sam pred pozlačeni mikrofoni ter prečital v latinskem jeziku svojo poslanico, namenjeno vsemu svetu. Prve besede je papež posvetil Bogu: »Čast Bogu v višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Čast Bogu, ki je dal ljudem tako moč, da gredo njihove besede do vseh mej sveta.« Naslednje besede je Sveti Oče naslovil na kardinale in patrijarhe ter na vse visoke zastopnike Cerkve s prošnjo, naj ostanejo zvesti svojim nalogam, ker so poklicani za pastirje. V besedah, naslovljenih na vladajoče poglavarje držav, je papež dejal, naj vladajo pravično in v krščanski ljubezni v korist in ne v pogubo ter naj vedno mislijo na to, da bodo morali pred Bogom dajati račun za svoje vladanje. Podanike je pozval k ubogljivosti, bogate h krščanski ljubezni in revne k poštenosti in potrpežljivosti. Delavce je prosil, naj živijo v bratstvu, v prijateljskih zvezah in v medsebojni podpori ter naj skušajo doseči samo to, kar je pravično. Delodajalce je papež opomnil, naj ne odrekajo delavcem onega, kar jim po pravici gre in naj ne gledajo samo na korist posameznika, temveč na korist vseh. Nato je Sveti Oče nadaljeval: »Do zadnjih v vrsti, a do prvih v ljubezni našega srca n. j. gre naša beseda do vseh onih, ki trpijo v boleznih in bolešči, v žalosti in v neugodnih prilikah, zlasti do vas, ki trpite zaradi sovražnikov Boga in zaradi sovražnikov človeške družbe. Ko vas blagoslovimo z našo molitvijo ter prosimo za vas pomoči, priporočamo vsem krščansko ljubezen v imenu Kristusa, čigar namestnik smo.« Z besedami: »Pridite vsi, ki ste trudni in žalostni, da vas bomo potolažili«, je papež podelil svoj blagoslov vsemu svetu. Papežev govor so razločno čuli po radiju v Ljubljani ter Mariboru.

Mednarodni evharistični kongres v Dublinu na Irskem. Datum za prihodnji mednarodni evharistični kongres v Dublinu je določen na 22. do 26. junija 1932. Po vsej Irski se je že vršilo pobiranje prostovoljnih prispevkov za potroške kongresa. Ali je bila nabrana zaželjena svota 80.000 funtov šterlingov, še ni ugotovljeno. Svoto rabi kongresni odbor za preskrbo stanovanj za udeležence kongresa.

*

Roparski umor župnika.

V petek dne 13. februarja v zasneženi noči je postal žrtev roparskega umora nad 70letni gospod župnik v Mengšu na Kranjskem Franc Kušar. Zločinec se je utihotapil zvečer v žup-

nišče in se skril na podstrešje. Gospod župnik se je podal po večerji od svojih sester v pisarno, a ropar je že bil tedaj zaposlen z odpiranjem omar. Ropot je vzbudil župnikovo pozornost, da je šel pogledat v spalnico. Tukaj sta se najbrž srečala s tolovajem, ki je skočil iz spalne sobe v pisarno, a so bila vrata zaprta. Gotovo je tudi župnika prešetilo srečanje s poznim neznancem, ki je gospoda, oviran na pobegu, udaril najprej po glavi, nato ga še pa sunil z žepnim nožem pod brado in v vrat. Na smrt ranjeni župnik se je takoj zgrudil in obležal mrtev v lastni krvi. Pri pogledu na mrtvo žrtev se je zločinec predvsem umil v skledi za umivanje in nato pa prebrskal vse predale pisalne mize. V pisalni mizi je našel ključ od blagajne, kjer je hranil gospod župnik denar za razne namene. Polastil se je po izpovedi domačih 10 do 11 tisoč din in odšel pri vratih župnikove spalne sobe v vežo, v vežnih vratih je tičal ključ in torej pobeg v zasneženo noč ni bil težak.

Sled za zločincem.

Roparski zločinec je odložil po krvavem poslu iz svojega žepa na župnikovo postelj košček trdega kruha in stročnico od cigarete »Sava«. Obleka zločinčeva je morala biti vsa okrvavljena, ker je poznati kljub umivanju rok krvave madeže na podbojih vrat in na drugih predmetih v sobah. Ključe od blagajne so našli v umivalniku. Od 3 s krvjo prepojenih obrisov je bila ena položena na vrat zaklanega g. župnika. Po pobegu iz župnišča je zapustil roparski ubijalec v snegu krvave madeže, ki so se izubili še le po prestopu na glavno cesto.

Umorjeni gospod župnik je pastiroval že na občo zadovoljnost 30 let v Mengšu, kjer se je poleg dušeskrbja briga za gospodarski povzdig zaupane mu župnije. Rojen je bil leta 1860 v Retečah pri Škofji Loki in je bil brat ljubljanskega vseučilišnega profesorja dr. Valentina Kušarja.

Strašen umor, ki je pretresel celo Slovenijo, sta odkrili župnikovi sestri drugo jutro. Od sester poklicani cerkovnik je pozval orožnike, ki so začeli zločinca zasledovati po sveže okrvavljeni sledi.

*

Zagrebski nadškof dr. Bauer je slavil dne 11. februarja 75letnico.

70letni - je slavil v Pragi tamošnji vseučilišni profesor g. dr. Mat. Murko, ki je rodom iz Drstelje v župniji Sv. Urban pri Ptuj. Boz ohrani znamenitega in priznanega slovenskega učenjaka še čilega in zdravega!

60letnica delavnega gospoda župnika. V Št. Ilju v Šaleški dolini je slavil 60letnico vsestransko delavni ter zasluzni gospod duhovni svetnik Franc Schreiner. Neustrašenemu, marljivemu

in dolgoletnemu sotrudniku kliče tudi »Slovenski Gospodar«. Še na mnoga leta v delu za cerkev ter narod!

Počastitev slovenske pesmi z najvišje strani. Glasbena Matica iz Maribora je priredila minuli teden v Beogradu tri koncerte, ki so želi popolen uspeh. Prireditve se je udeležil celo Nj. Vel. kralj, predsednik vlade, vojni minister, prosvetni ter praprosodni. Na prisotno občinstvo je napravil najboljši utis obisk kralja, ki je s svojo prisotnostjo izredno počastil slovensko pesem.

Župnija Šmarino pri Slovenjgradcu je razpisana do dne 23. marca.

Razpisana je župnija Zabukovje do dne 20. marca t. l.

Da bi otel psa, sam smrtno ponesrečil. Mariborski potnik Franc Klemše je hotel rešiti psička, ki je bil v nevarnosti, da bi ga avtomobil povozil. Pri teku za psom se je preveč približal avtomobilu, ki mu je prebil lobanjo in zdrobil nos. Težko poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico in izte v Gradec, kjer je umrl minuli četrtek. Psičku je zdrobil avto le nogo, katero mu je uravnal živinozdravnik.

Kaj je za »Delavsko politiko« zabavno? Ko smo v zadnji številki našega lista omenili, da katoliška Cerkev prepoveduje cerkveni pogreb za tiste, ki se po svoji volji dajo po smrti sežgati, smatra »Delavska politika«, da smo to zapisali ljudstvu v zabavo. Potemtakem je za gospode okoli »Del. politike« zabavno, ako Cerkev da kakšno zapoved, odnosno prepoved. Da takšna izjava postavlja »kristjane«, ki se zbirajo okoli tega lista, v čudno luč, bodi le mimogrede omenjeno. Nakratko bodi tudi poudarjeno, da ta list v istem »zabavnem« tonu piše o pokopališču kot »božji njivi«. V takšnem tonu dela »Delavska politika« propagando za sežiganje mrličev ter s tem dokazuje, kakšnemu namenu bi naj služilo vpepeljevanje mrličev in društvo »Ogenj«, ki je bilo v Mariboru ustanovljeno. Ko so za časa francoske revolucije hoteli vpeljati sežiganje mrličev, se je to zgodilo iz sovraštva zoper krščanstvo. To je zgodovinsko dejstvo. Ravno tako je dejstvo, da agitaciji za sežiganje mrtvih človeških teles načeluje protikrščansko framacionstvo ter da mu pri tem poslu jako vneto pomaga socialna demokracija. Ali je ta ugotovitev za gospode pri »Delavski politiki« tudi zabavna? Mislim, da za vse izmed njih, ki so v odboru mariborskega mrtvecesežigalnega »Ognja«, ta ugotovitev ne bo zabavna, osobito ako jo bo javnost vzela kot merilo svojega ravnanja napram njim. Za siromašne delavce pa bi ne bilo »zabavno«, marveč »poučno«, ako bi jim »Delavska politika« povedala, kakšne koristi bi imel ubogi delavski trpin od tega, ako mu po smrti sežgejo telo?

Vlom je bil izvršen v prvi polovici minulega tedna v materialno skladišče mariborske stavbene tvrdke Štajmer in Jelenc.

Obesil se je. Na Pobrežju pri Mariboru so našli po 14 dneh obešenega 50-letnega slugo Ivana Marka.

Obesil se je v Mariboru na podstrešju 15letni kolarski vajenec Jakob Kvas.

Z gnojnimi vilami je razparal trebuh v Rošpohu pri Mariboru 22letni čevljarški pomočnik Franc Pogorelec posestniškemu sinu Ivanu Hauptman. Težko poškodovanega so prepeljali v marib. bolnico.

Iz bolnice k poroki. V Reki na Poh. se je nameraval tamošnji trgovec Ant. Lebe poročiti s hčerko pekovskega mojstra Faleža v Hočah pri Mariboru. V noči pred poroko pa je postal žrtev podivjanega nožnega napada in dobil dva zabodljaja, da je moral si poiskati pomoč v mariborski bolnici. Po izvršeni operaciji so ga prepeljali na dom, kjer se je vršila poroka. Napadalce so seve zaprli.

Vlom v cerkev. V sredo dne 11. febr. je bilo vlomljeno v minoritsko cerkev v Ptuj. Uzmovič je izpraznil pušice in se srečno izmuznil iz cerkve.

Zdravstvena (higijenska) razstava se vrši v Ptuj s predavanji v mešč. šoli od 15. do 22. februarja. Predavanja bodo pojasnjevale skoptične slike ter filmi. Razstava bo dnevno otvorna od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne. Meščani in okoličani naj obiščejo razstavo in tudi predavanja.

S koli so ga obdelali. Pri Sv. Florijanu pri Rogatcu so napadli pred krčmo Roze Drogenikove 3 vinjeni fantje 32letnega delavca Antona Janžeka s koli in ga poškodovali po celem telesu.

Mrtve se je zgrudil. V Celju na cesti proti Zavodni pod železniškim mostom je zadela srčna kap 53letnega upokojenega rudarja Franca Prevolnik.

Celjski mestni avtobusni promet je začel dne 12. februarja zopet obratovati po dosedanjem voznom redu na progi: Podsreda—Kozje—Celje. Odhod izpred kolodvora v Celju ob 17. uri.

Požar. V Kasazah pri Liboju (Celje) je izbruhnil požar na podstrešju enonadstropnega pisarniškega in skladišnega poslopja. Delavci so pogasili sami ogenj in znaša škoda le 4000 Din.

Nad 100 let stara najdena opekarna. Škorja Jožef, posestnik v Ojstru štev. 29, občina Marija Gradec pri Laškem, po domače Bence, je pred kratkim podrl oreh, ki je imel na panju 50 cm. Kot skrben gospodar ni mogel gledati tega panja, da bi zagnil in mu škodo delal na travniku; začel ga je izkopavati pri koreninah. Ko pride bolj globoko, se naenkrat odpre velika luknja in ko bolj natančno pogleda v luknjo, vidi popolnoma celo in nedotaknjeno opekarno, kjer je še precej dobre opeke. Ker je bil oreh star gotovo 100 let, je opekarna pod orehom še starejša. Opeka je bila jako čedno zložena, vse delo je bilo nedotaknjeno in vestno opravljeno.

Kaj vse krađejo danes ljudje? Rudar Ferdinand Lapornik se je pred kratkim vozil iz šihla iz Hudejame. Ko je prišel v Lahomno do Starčevega križa, je tamkaj odložil kolo. Mimo pride neka oseba iz Št. Petra, občina Sv. Rupert, pa ji pride jako nespametna misel, da bi se naučila voziti na tujem kolesu; in hajd kolo v roke in ga pelje

na svoj dom. To pa je videl neopazovalec ter si osebo zapomnil. Ko Lapornik zapazi, da bo moral peš nadaljevati svojo pot, je bil umevno zlovoljen. Zadevo je preiskalo orožništvo in ugotovilo, da se nahaja pri tej osebi kolo. Bilo je razdajano in številke kolesa so bile popolnoma ostrgane. Ko je vprašal mož postave to osebo, zakaj da je kolo vzela, je rekla da iz usmiljenja, številke pa je zato opilila, ker so na kolesu nepotrebne, češ, da se lahko vozi s kolesom ravno tako ako nima številke. — Zglasil se je tudi gospod Janez Zalokar, po domače Falentič, kmet, Harje št. 21, ter tožil, da mu je v noči na Svečnico vzel nekdo dve kolesi iz skraj novega voza izpod kozolca. Gospod Zalokar prosi dotičnega, ki je kolesa vzel, naj se čimprej zgasi po dnevu pri njem, da mu še ostali dve kolesi izroči, ker z dvema ne more voziti. —

Rokodelci na kmetih. Na zborovanju Kmetске zveze v Laškem je bila sprejeta tale resolucija: Izdeluje se nov obrtniški zakon. Po predloženem načrtu bi morali vsi neizučeni rokodelci na kmetih prenehati z delom. Kmetje pa imamo premajhne dohodke, da bi za vsako delo poklicali izučenega mojstra. Na kmetih imamo mnogo takega dela, popravila itd., da nam ga lahko izvrši kak dninar ali pa neizkušen roko-delec. Kdor pa ima kako novo važnejše delo, pa itak strokovnjaka poišče. Kam pa hočemo s pohabljenimi in starimi rokodelci, ki so si dosedaj še z raznim delom za silo služili svoj kruh? Živne more nikdo v zemljo. Če ne bo smel delati in ne bo mogel nič več zaslužiti, od česa pa naj živi? Naj bi se v novem obrtniškem zakonu upoštevale upravičene želje kmetov, osobito v sedanjih težkih časih!

Požigalčeva roka na delu. Peklensko hudobna požigalčeva roka je na delu krog Šmarja na Dolenjskem. V okolico Borovnice na Kranjskem je naslovil požigalec dopisnice na več posestnikov, katerim se hoče osvetiti z rdečim petelinom.

Požar je uničil dne 12. februarja na večer krasno gospodarsko poslopje posestnika in krčmarja Franca Grada v vasi Zgornji Kašelj pri Vevčah na Kranjskem. Škoda znaša 300.000 Din in je zavarovalnina ne bo krila. Obstoja sum na požig.

Roparski napadalec v rokah pravice. Posestnik Franc Levičar iz vasi Čretež se je vračal že pozno iz kupčijskih poslov iz Krškega ob Savi proti eno uro oddaljenemu domu. Sledil mu je neznanec, ki mu je izmaknil na samotnem gozdnem kraju nasilnim potom denarnico in pobegnil njo proti Krškem. Orožniki so roparskega napadalca kmalu izsledili in našli celo izpraznjeno listnico, ki je bila v stanišču.

Francozi bodo zgradili moderno lajedelnico v Splitu.

Svetovni zračni promet v pripravi. Med mnogimi evropskimi in ameriškimi zračnimi družbami, med temi tudi z »Good Year Corporation« in s Zeppelin družbo v Friedrichshafenu ob Bodenskem jezeru, je sklenjena pogodba, po kateri bo vzpostavljen mednarodni zračni promet na čisto novi

Papež odvarja vatikansko radijo postajo. Obširno porečilo o otvoritvi vati-kanske radijo postaje ima današnji »Gospodar« pod zaglavljem »Iz katoliš-kega sveta«.

podlagi. S sodelovanjem amerikan-skih bank je bil izdelan načrt za dobo treh let, ki bo ustvaril več poletnih črt med Evropo ter Ameriko. Pred vsem bode predana prometu črta: London—Newyork. Pri omenjenih predpriprava-h je sodelovala tudi japonska druž-ba, ki bo oskrbela zračni promet med Ameriko in Japonsko. Dr. Eckener, vo-dja Zeppelinove družbe, se bo podal to leto v južno Ameriko, da bo preštudi-ral možnost zračnega prometa med Ev-ro-po ter južno Ameriko.

Srčna kap jo je zadela pri pogledu na požar. V Brezovici pri Murski So-boti je izbruhnil požar v Toplakovem kozolcu. Ljudje so pritekli gledat in med temi je bila tudi stara sosedka, ka-tero je pogled na požar tako presunil, da se je zgrudila mrtva, ker jo je za-dela srčna kap.

Jezero smrti. Na italijanskem otoku Sicilija, 25 km od Calla Girona, leži v dolini neznatno jezerce. Krog in krog jezera je pokrajina mrtva ter prazna. Ob obali jezera ne raste nobena rast-lina. V pustinjo se ne upa ne človek in ne žival. Ondotno prebivalstvo sicer pozna dobro jezero smrti, vendar se mu približa zelo redko in se mu naj-rajši ogne. V starih časih je stal tam-kaj tempelj, ki je bil posvečen bogu Jupitru. K jezeru so pripeljali na smrt obsojene. Ponudili so jim čašo vode iz jezera. Kmalu za tem, ko je obsojeni izpil vodo, je umrl. Voda je imela gro-zen učinek. Od tega so minula tisoč-letja in sedaj se je še le posrečilo zna-nosti, da je razvozljala uganko. Iz dna jezera vreta navzgor dva vrečka z og-ljikovo kislino in vsebujeta tudi stru-pene pline. Pod vplivom strupenih pli-nov se zaduši človek ter žival. Pred kratkem je izkopal kmet, ki biva v bli-žini jezera, studenec. V globočini 12 m je začelo vreti iz zemlje namesto vode olje. Kmet dobiva dnevno 15 l olja. Za najdbo olja se zelo zanima italijanska vlada, ki natančno preiskuje okolice jezera.

Velikanska rudarska nesreča. Dne 8. februarja je nastala v rudniku blizu Fušina v Mandžuriji silna eksplozija, ki je odrezala od zunanjega sveta 3000 delavcev.

Zabranjeno žvižganje na ulici. Da bi se zmanjšal nemir na ulici, izdala je budimpeštanska policija naredbo, ko-ja prepoveduje žvižganje na ulici. Po-sebne točke so naperjene proti usluž-bencem, ki bi se v tem pregrešili. Preti-se s kaznijo ne samo njim nego tudi njihovim delodajalcem. Bol-li nemara prepovedano istomerno tudi vrabcem cvrčati na ulici?

Štiri milijone za eno sliko. V Kanu na Francoskem se nahaja ena neobičajno dragocena slika. Pred vojno so ponujali poldrugi milijon za to sliko. Občinski muzej pa je za to ceno ni dal. Sedaj se je med tem oglašil nov ku-pec, neki ameriški milijonar, koji nudi za sliko štiri milijone. Občinstvo Kana je odbilo tudi to ponudbo. Imenovana slika »Marija z detetom« je bila last do leta 1844 kardinala Feša. Na neki lici-taciji potem jo je kupilo mesto Kan za svoj muzej.

Ameriški kapital v inozemstvu. Se-kretar ministrstva trgovine g. Lamont je izjavil te dni, da so industrijalci Ze-dinjenih ameriških držav investirali v razna industrijska podjetja v inozem-stvu 1.355.000.000 dolarjev.

Batine je upeljala severnoameriška država Louisiana. Najvišja kazen je določena na 20 udarcev.

Dežela brez služinčadi je Avstralija. Na 7.7 milijonov kvadratnih kilomet-rov živi približno 6 milijonov prebival-cev in od teh je 100.000 domačinov, ki so zaposleni v vseh mogočih poklicih, le hlapec ali dekla ni nobeden. Pet še-stink prebivalstva Avstralije je Evro-pejcev: Angležev ter Nemcev, ki oprav-ljajo vsa domača ter hišna opravila sa-mi. V Avstraliji ni nobene razlike med ministri, tajniki ter nižjimi nastavl-jenci. Žene ter hčerke skrbijo za go-spodinjstvo: perejo perilo, kuhajo, no-sijo na mizo ter pospravljajo. Mnogo-

krat pomagajo pri gospodinjstvu v Av-straliji tudi moške roke. Nikdo se ne čudi, ako je možki v kuhinji ravnota-ko podkovan kakor za pisarno.

Čebula kot vremenski prerok. Na Burgundskem v Franciji uporabljajo koščke čebule kot vremenske preroke. Na sveto noč razrežejo tamkaj 6 čebul na polovico. 12 čebulnih polovic pred-stavlja 12 mesecev v letu. Na vsako polovico potrosijo omenjeno noč neko-liko soli. Na nekaterih koščkih se raz-topi sol takoj, na drugih pa sploh o-stane nespremenjena. One polovice če-bule, ki so sol raztopile, predstavljajo mokrotne mesece, ostale pa preroku-jejo suho ter solnčno vreme.

Padalo v službi znanosti. Pred krat-kem so se lotili letalci raziskovanja džungel po Osrednji Ameriki. Z višine so fotografirali in zaznamovali na kar-ti mnogo doslej neznanih pokrajin, ki so polne znamenitih razvalin. Po vr-nitvi letalcev se je odločil ameriški starinoslovski zavod za opremo eks-pedicije, ki bi se naj prerila skozi pra-gozde Osrednje Amerike. Med pripra-vami za ekspedicijo je poskusil ameri-kanski letalec, kapitan Long, da bi do-segel hitrejšje zapuščene razvaline, ki so bile pred stoletji kulturna središča Maya Indijancev. Kapitan Long je le-tel v Yucatan pokrajino, kjer se naha-jajo z višine odkrite razvaline, in se je spustil tamkaj na zemljo s pomočjo padala. Prehrano, orodje in pripomoč-ke za razkopavanje mu je spustil z dru-gim padalom na zemljo kapitanov pi-lot. Pilot, ki je popeljal kapitana na odkazano mesto, se je vrnil in se bode podal čez par tednov po raziskovalca. Long upa, da bo med tem časom s po-močjo domačinov pripravil prostor za pristanek letala. Uspeh podjetja in živ-ljenje raziskovalca sta odvisna od dej-stva, če se bo spoprijateljil kapitan z ondotnimi Indijanci. Ako mu ne bode uspelo, da bi pripravil pristanišče za letalo, se bo moral vrniti peš preko ne-prodirnih pragozdov.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove grenčice« neovirano lahko iz-trebljenje črevesa, kar čisto učinkuje izvan-redno dobrodejno na obolele organe. Ustvari-telji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Jo-sefove vode« ugotovili z lastnimi preiskavami. »Franz Josefova voda« se dobi v vseh lekar-nah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 10

★

Slučaj.

Vratar francoskega mesta Orleans je našel pred dnevi pred duri nezavest nega moškega. Imel je ležečega za pi-janega in je poklical policijo. Policija je prepoznala v neznancu pobeglega kaznjenca Janeza Celerierja.

Dne 29. januarja 1923 je utekel Cele-rier iz Bagno v francoski Guyani v ju-žni Ameriki. Moral bi bil odsedeti 10-letno kazen radi tatvine, katero mu je prisodilo sodišče v domovini na Fran-coskem. Že v mladosti so ga vtaknili radi izmikanja v poboljševalnico, od-koder je pa pobegnil in se izučil za ko-vača ter postal pošten obrtnik. Otvoril je kovačnico v svoji rojstni vasi neda-leč proč od švanske meje. Poleg težke

obrti je rad sprejemal tihotapce s tobakom. Tihotapci so pustili pri njem lestvo, ki je bila rabljena pri večjem vplomu in ta pri njem najdeni predmet mu je nakopal kazen 10 let.

Predno so ga prepeljali kot kaznjenca iz Francije v Ameriko, je predrl v kaznilnici tri zide ter pobegnil. Izdala ga je oblasti neka sorodnica. Pridjali so mu radi pobege k prejšnji kazni še 10 mesecev in je prišel z drugimi na več let obsojenimi v Guyano. Prebil je v koloniji za francoske kaznjence 3 leta. Še le po dveh ponesrečenih poskusih pobege mu je bila v tretje sreča mila. Čisto sam se je pretolkel skozi francosko, holandsko, angleško Guyano in skozi en del države Venezuela, torej 800 km daleč peš skozi pragozd in močvirja in še povrh v olleki kaznjencea. V prostosti je bil čivji lovec, kavčuk farmer, slepi motnik na železnihah ter ladjah, dokler ga niso Zedinjene države kot potepuha iztirale v domovino. Na Francoskem se je preživljal nekaj let kot poljedelski delavec, dokler ga ni zanesel slučaj v Orleans, kjer ga je spravila pijanost oblasti v roke, čeravno zatrjuje še danes, da je bil obsojen po nedolžnem.

*

Konec pravde za posest otoka.

Te dni je bila zaključena potom razsodišča pravda, ki se je vlekla med Francijo ter Mehiko dobrih 22 let.

Italijanski poslanik v Parizu grof Manzoni se je oglašil pri francoskem zunanjem ministru Briand in mu javil veselo vest: Italijanski kralj, ki je bil določen v sporu med Francijo ter Mehiko kot razsodnik, je po temeljitem pregledu vseh listin prisodil sporni otok Clipperton končno veljavno Franciji.

Razsodba italijanskega kralja ima sledečo predzgodovino:

Majhen otok Clipperton se nahaja 1250 km oddaljen od zapadne obale Mehike. Otok je popolnoma pokrit s ptičjim blatom in predstavlja neizčrpno gnojilno vrednost. Otok je še tudi radi tega važen, ker pride v poštev kot pristanišče za zračni promet.

V sredini prejšnjega stoletja je predlagal francoski trgovec z orožjem francoski vladi, naj zasede otok in da njemu dovoljenje, da bo razprodajal po svetu ptičje blato kot najboljše gnojilno sredstvo. In res, dne 17. novembra 1858 je vzela francoska bojna ladja otok Clipperton v posest Francije.

Pozneje so prišli na otok državljani ameriških Zedinjenih držav, ki so razobesili ameriško zastavo. Radi tega se je Francija pritožila, Zedinjene države so priznale Francozom pravico do otoka.

Med tem je bila poslala tudi Mehika svojo bojno ladjo, ki je za njo zasedla otok.

Po dolgem prerekanju sem in tja sta se zedinili Francija ter Mehika, naj razsodi italijanski kralj glede pravomočne posesti spornega otoka.

*

Pismo o Koledarju Kmetijske zveze. Prejel sem v svoje pravo veselje krasen žepni koledar in reči moram, da je po svoji vsebini neprecenljiv in potreben v današnjem času vsakemu kmetu in delavcu. In zadovoljen je lahko vsakdo, da za tako mali denar dobi toliko razne stvarine. Pošljite mi še nekaj izvodov, da jih drugim prodam. — Fran Feldin, Zagrad št. 92, p. Celje.

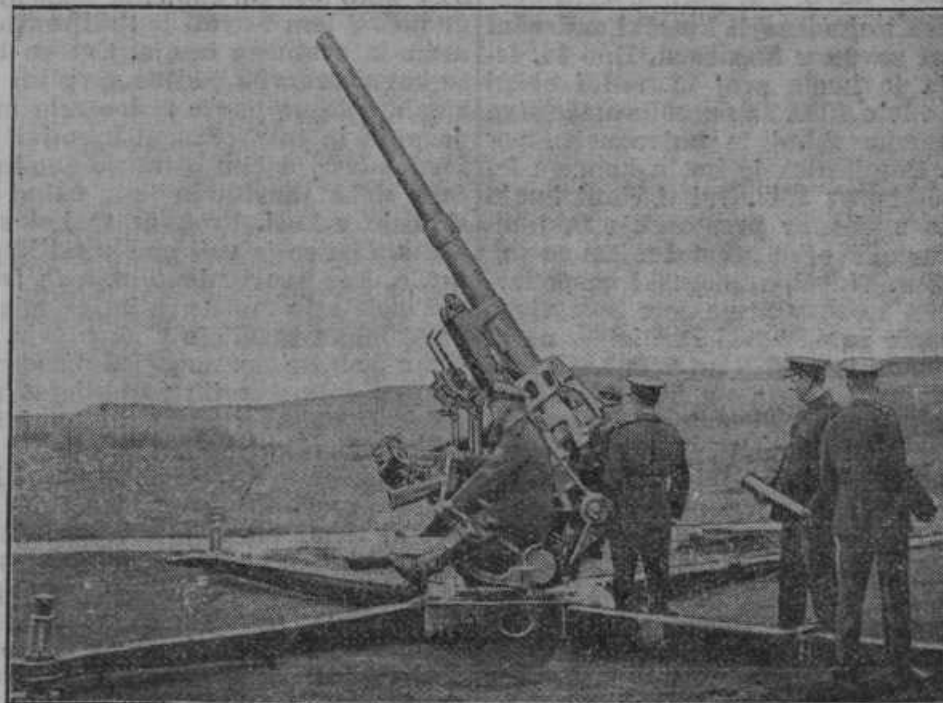
Rok za vplačanje članarine Kmetijske družbe določen do dne 1. marca t.l. Vsmislu družbenih pravil se je letos določil rok za vplačanje članarine Kmetijske družbe v Ljubljani za leto 1931 do dne 1. marca t. l.

Prijava prodaje vina. Opozarjamo vinogradnike na člen 103, točka 5 in 6 trošarinskega pravilnika (»Službeni list dravske banovine« z dne 16. oktobra 1930), ki dopušča, da prijavi vinogradnik prodajo vina, ako ni v občini finančne kontrole, pri občini. Nekateri so hodili po kontrolne liste k finančni kontroli, ki je bila po več ur oddaljena. S tem je bila združena izguba časa in stroški. Naj se torej vinogradniki poslužijo te določbe, ki pomenja zanje znatno olajšavo!

Bodimo pravični pri presojanju naše bele štajerske živine! Ne vem odkod se je zadnja leta vsepovsod raznesla razvada, da se pri vsaki priliki na vso moč udriha po naši beli marijadvorski, štajerski živini. Na Štajerskem je bilo od nekdaj v navadi mirno stvarno delo, zato povzročajo neumestne, čeprav ne zlohotne kritike, ki vzbujajo pri naših mladih združnih organih malodušnost, vseeno začudenje. Začudenje pa toliko bolj, ker kritike niso v vsem utemeljene. Vsi vemo, da naša živina glede oblik ne zadovoljuje vedno. Marsikje, posebno v hribovitih legah, kjer se krmi še mnogo slame, so živali prazne. In mesarji pravijo, da se naša ži-

vina slabo kolje. Imamo pa tudi posestnike v našem okolišu, ki za skrbno vzrejo in s primernim krmljenjem glede oblik ne vzreajo nič slabšega blaga, kakor v vsakem drugem okolišu. Glede mlečnosti pa lahko rečemo, da je pri vseh avtohtonih štajerskih govejih pasmah naše belo marijadvorsko govedo na prvem mestu. Tako se je pri vpisovanju krav v rodovnik slovenjegraške zadruge ugotovilo, da je marsikje v našem okolišu dobiti krave z nad 20 litri mleka na dan. Posestnik Rotovnik, po domače Fancet, v Pamečah pa ima med svojimi šestimi marijadvorskimi kravami živali, pri katerih se je uradno ugotovilo, da dajo po teletu 30 litrov mleka dnevno. Takih posestnikov, s tako odličnimi marijadvorskimi živalmi, pa je v našem okolišu še nekaj. Seveda so ti posestniki ohranili in obdržali svoje izborna blago samo vsled tega, ker so vedno skrbno odbirali in dobrih molznic in njihovega zaroda niso oddali iz hleva. Glede istinitosti navedenih podatkov se more vsakdo prepričati in bo imela letos zadruha na razpolago tudi to stvarne pismene podatke.

Ustanovni občni zbor podružnice Razvanje pri Mariboru Kmetijske družbe. V nedeljo dne 8. t. m. se je vršil ob zelo obilni udeležbi kmetovalcev iz Razvanja in sosednih krajev ustanovni občni zbor podružnice Kmetijske družbe. K podružnici je pristopilo takoj nad 35 članov. Načelnikom podružnice je bil izvoljen gospod Trinko Peter. Tudi ostali odbor je izbran iz najboljših mož, ki jamčijo za uspešno delovanje podružnice. — Novak Ivan, priznan kokošerejec in znan še preko mej ožje naše domovine, je bil izvoljen v odbor Društva perutninarjev za dravsko banovino. Imenovani je tudi soustanovitelj gasilnega društva v Razvanju in še danes njegov delujoči član. Pri podružnici Kmetijske družbe zavzema mesto blagajnika. Povsod, kjer je treba delavnih in požrtvovalnih moči, tam najde mo vedno veselega in postrežljivega g. Novaka zraven, ki pomoči pač nikomur ne odkloni.

Najnovejši angleški top kot obramba proti aeroplanom.